

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO UCHWAŁY

Komisji Habilitacyjnej powołanej decyzją Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 1 września 2014 roku w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Oskara Wasielewskiego z obszaru nauk przyrodniczych w dziedzinie nauk biologicznych w zakresie biologii

Wideokonferencja odbyła się dnia 4 listopada 2014 roku

1. Charakterystyka Habilitanta

Pan dr Oskar Wasielewski ukończył studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu uzyskując w 2001 roku tytuł magistra biologii. Stopień doktora nauk biologicznych w zakresie biologii uzyskał decyzją Rady Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza przedkładając w 2005 roku rozprawę doktorską przygotowaną pod kierunkiem pana prof. dr. hab. Grzegorza Rosińskiego – „Neurohormonalne mechanizmy regulacji cyklu gonadotropowego u *Tenebrio molitor* (Coleoptera)”. Pracę zawodową Habilitant rozpoczął w tym samym roku jako adiunkt w Zakładzie Zoologii Instytutu Zoologii, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, gdzie jest zatrudniony do chwili obecnej.

2. Osiągnięcie naukowe

Osiągnięciem naukowym zgłoszonym jako podstawa do rozpoczęcia postępowania habilitacyjnego była **fizjologiczna charakterystyka i regulacja procesu diapauzy imaginalnej u samicy murarki ogrodowej, *Osmia bicornis* L.** Zostało ono udokumentowane w formie jedno-tematycznego cyklu 4 artykułów opublikowanych w 2012 roku, które ukazały się w angielskojęzycznych czasopismach z tzw. listy filadelfijskiej tj.: *Apidology* i *Journal of Insect Physiology*, cieszących się dużym uznaniem specjalistów zajmujących się fizjologią owadów. Wszystkie artykuły to prace współautorskie, w których Habilitant był pierwszym współautorem, a w jednym przypadku autorem korespondencyjnym. Złożone oświadczenia

wskazują, że wszystkie publikacje cyklu powstały przy dominującym udziale Habilitanta, zaplanował wszystkie analizy i w dużej części sam je wykonał.

3. Ocena dorobku naukowego przez Recenzentów

3.1. Ocena osiągnięcia naukowego

Pan **prof. dr hab. Szczepan Biliński** w recenzji stwierdził, że tematyka osiągnięcia naukowego Habilitanta zasługuje na wyróżnienie ponieważ poświęcona jest ciekawemu i trudnemu zadaniu jakim są aspekty regulacji diapauzy imaginalnej pszczoły samotniczej. Prace Habilitanta pozwoliły na wyróżnienie trzech faz odrętwienia zimowego tych owadów: tzw. przed-diapauzy, diapauzy właściwej oraz okresu po-diapauzalnego. Pan Profesor uważa, że wartą podkreślenia jest możliwość praktycznego wykorzystania wyników tych prac, które potencjalnie mogą być przydatne w udoskonaleniu chowu murarki w celu uzyskania dodatkowego pokolenia tego zapylacza, co może się przyczynić do wykorzystania murarki w szklarniach poza naturalnym okresem aktywności owadów. Kolejnym istotnym osiągnięciem Habilitanta jest wykazanie roli peptydów, zbliżonych strukturalnie do adiponektyny i rezystyny ssaków w regulacji poziomu lipidów podczas zimowania murarki. Pan Profesor w recenzji podał dwie uwagi krytyczne, a mianowicie: (i) nieuzasadnione użycie różnych nazw naukowych murarki – *Osmia bicornis* i *Osmia rufa*, sugerujących użycie dwóch różnych gatunków w badaniach, co nie jest do końca ściśle z określeniem osiągnięcia naukowego Habilitanta oraz (ii) zdaniem Pana Profesora właściwszym byłoby pisanie w pierwszej z zaprezentowanych publikacji o 2. jajnikach zbudowanych z 3. owariol niż o trzech parach owariol, jako że jajniki u owadów to organy parzyste. W podsumowaniu, mimo uwag krytycznych, pan profesor Biliński stwierdził, że osiągnięcie naukowe pana dr Wasielewskiego stanowi istotny wkład w rozwój fizjologii owadów.

Pan **dr hab. Piotr Bębas** stwierdził, że publikacje stanowiące osiągnięcie naukowe Habilitanta są ważne i stanowią istotny wkład w rozwój biologii ze szczególnym wskazaniem na fizjologię owadów. Na podkreślenie zasługuje kompleksowy i ideowo spójny charakter tego osiągnięcia, w którym Habilitant eksploruje problem diapauzy imaginalnej samic *Osmia bicornis* wykorzystując wyniki swoich badań do określenia znaczenia wybranych elementów w złożonym obrazie zjawisk fizjologicznych, od których zależy prawidłowy przebieg ontogenezy w okresie zimowania tych owadów. Zdaniem Pana Doktora Habilitowanego

pierwsza praca cyklu, choć zawiera mało spektakularne, otrzymane prostym warształem naukowym wyniki, była kluczowa do rozpoczęcia dalszych badań opisanych w kolejnych 3. Publikacjach, znacznie bogatszych pod względem ilości informacji i stosowanej metodyki eksperymentalnej. W 1. z tych prac Habilitant określa wpływ metoprenu i temperatury w utrzymaniu stanu fizjologicznego charakterystycznego dla diapauzy murarki, co niewątpliwie można uznać za znaczące osiągnięcie, gdyż dotychczas brak było danych o tym procesie u samotnie żyjących, dzikich błonkówek. W kolejnej pracy Habilitant zamieścił wiele interesujących danych na temat metabolizmu białek, cukrów i lipidów w narządach charakteryzujących się dużym potencjałem metabolicznym, co również jest unikatowym osiągnięciem. Ostatnia z prac dotyczy badania fizjologicznej roli peptydów o charakterystyce zbliżonej do adiponektyny i rezystyny w okresie poprzedzającym zimowanie, okresie zimowania i po jego zakończeniu. Te wyniki są również ocenione za bardzo wartościowe, jako że stanowią pierwsze doniesienie na temat roli tych peptydów w metabolizmie związków lipidowych owadów. Pan Doktor Habilitowany wniósł szereg uwag do interpretacji wyników Habilitanta w szerszym kontekście, na tle innych badań, które habilitant zawarł w autoreferacie. Dodatkowo, zdaniem Recenzenta, zastanawiającym jest fakt, że Habilitant był autorem korespondującym jedynie w jednej publikacji cyklu, skoro był kierownikiem projektu, pomysłodawcą badań i ich głównym wykonawcą. Mimo tych uwag krytycznych w podsumowaniu zostało stwierdzone, że osiągnięcie naukowe spełnia warunki ustawowe.

Pan **prof. dr hab. Józef Banaszak** w swojej recenzji stwierdził, że do najważniejszych osiągnięć przedstawionych w cyklu 4. publikacji składających się na osiągnięcie naukowe Habilitanta należy uznać: (1) precyzyjne ustalenie okresów w cyklu rozwojowym murarki, od pojawienia się imago w okresie przedzimowym do wygryzienia wczesną wiosną; (2) ustalenie roli hormonu juwenilnego w regulacji procesu diapauzy; (3) kompleksowa ocena zarządzania rezerwami metabolicznymi podczas zimowania i ocena roli na linii jelito – ciałka tłuszczowe – hemolimfa i w końcu (4) wykazanie po raz pierwszy obecności peptydów i ich roli w regulacji poziomu lipidów. Pan Profesor uważa, że opublikowane wyniki pogłębiają znajomość fizjologicznych i biochemicznych aspektów regulacji diapauzy imaginalnej. Ich znajomość, oprócz poznawczego, ma aspekt praktyczny w stosowanej hodowli murarki prowadzącej do opracowania efektywnych metod reprodukcji. Pan Profesor uważa, że słabością Habilitanta jest brak choćby jednej samodzielnej pracy. Pan Profesor również zauważył stosowanie podwójnej nazwy naukowej murarki ogrodowej i

proponuje pozostanie przy *Osmia rufa* L., jako że *O. bicornis* jest jedynie synonimem poprzedniej

3.2. Ocena aktywności naukowej

W aktywności naukowej Habilitanta warto zwrócić uwagę na jej różnorodność. Jedenaście prac naukowych, których Habilitant jest współautorem można podzielić na 3 grupy. W 6. pracach poruszana jest tematyka wpływu różnych klas peptydów (w tym neuropeptydów) owadzi na metabolizm i procesy związane z rozrodem chrząszczy. W 3. pracach, w których badane były wilki, nietoperze i gołębie, poruszana jest tematyka ekologiczna. W kolejnych 2. pracach opisana jest biologia murarki *O. bicornis*. Prace te tematycznie nawiązują do tematyki osiągnięcia naukowego Habilitanta. Sam Habilitant tłumaczy tak szerokie zainteresowania naukowe swoją pracą dydaktyczną. Taki schemat rozwoju zainteresowań Habilitanta pan **dr hab. Piotr Bębas** uważa za wzorcowy bo wskazuje na duży potencjał w dążeniu do usamodzielnienia się i stworzenia własnej szkoły naukowej. Niemniej większość prac Habilitanta, innych niż te zaliczone do osiągnięcia naukowego, Pan Doktor Habilitowany uważa, że nie jest przełomowa, a ich wpływ na rozwój dziedziny nauk biologicznych niewiele wykracza poza minimalne wymagania, o czym świadczy niewielkie zainteresowanie środowiska naukowego wyrażone niską liczbą (17) cytowań. Habilitant kierował 6. krajowymi i międzynarodowymi projektami badawczymi oraz brał udział w 3 innych, co pan **prof. dr hab. Józef Banaszak** uważa godne uznania. Pan **prof. dr hab. Szczepan Biliński** zauważył, że za osiągnięcia naukowe Habilitant otrzymał dwukrotnie nagrodę zespołową (w roku 2008 II stopnia i w roku 2013 I stopnia) Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Wyniki swoich badań prezentował też na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. W podsumowaniu można stwierdzić, że choć dorobek naukowy Habilitanta nie jest zbyt imponujący to z drugiej strony zdolność pozyskania środków na badania i umiejętność kierowania grantami zasługuje na podkreślenie. Habilitant jest też rozpoznawany przez międzynarodowe środowisko naukowe, czego dowodem jest powierzanie mu wykonania recenzji projektów badawczych oraz artykułów naukowych w liczących się czasopismach naukowych. Dlatego też należy uznać, że aktywność naukowa Habilitanta spełnia wymagania do nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

3.3. Ocena dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego i współpracy międzynarodowej

Habilitant prowadzi aktywną działalność dydaktyczną. Pracę ze studentami rozpoczął już w 2005 roku. Prowadził ćwiczenia i wykłady z przedmiotów zoologia z ekologią, zoologia ogólna, zoologia systematyczna i parazytologia. Był promotorem 4. prac magisterskich oraz 2. prac licencyjnych, z których jedna została opublikowana. Habilitant współpracuje z dwoma ośrodkami naukowymi w Europie – Department of Biochemistry and Physiology, Institute of Entomology, Czech Academy of Science oraz Institute for Advanced Study, Technische Universität München, Germany, gdzie Habilitant odbył staże naukowe. Współpracuje również z Pracownią Biologii i Ekologii Pasożytów ZUT w Szczecinie. W jednostce macierzystej był członkiem wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej, członkiem Wydziałowej Komisji ds. Nauki, członkiem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Od 2012 roku jest przedstawicielem niesamodzielnych pracowników naukowych w Radzie Wydziału. W podsumowaniu działalność Habilitanta w tym zakresie należy ocenić jako bardzo dobrą, spełniającą wymagania stawiane do uzyskania stopnia doktora habilitowanego.

4. Dane naukometryczne.

W dokumentacji wymaganej do postępowania habilitacyjnego z maja 2014 roku, pan dr Oskar Wasielewski zadeklarował, że według bazy *Web of Science* sumaryczny IF wszystkich jej publikacji wynosił 20, publikacje te cytowane były 31 razy (26 bez autocytowań), a indeks Hirscha wynosił 4. Punktacja wg MNiSW wynosi 367 (w tym 12 z okresu przed uzyskaniem stopnia doktora). W tej samej bazie danych sprawdzonej obecnie indeksowanych jest 11 prac Habilitanta, których suma cytowań wynosi 40 (32 bez autocytowań), a indeks H wynosi 5, co dokumentuje wstępujące zainteresowania badaniami Habilitanta.

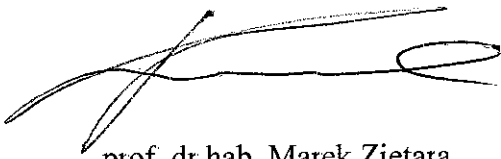
5. Opinia.

Komisja habilitacyjna, biorąc pod uwagę ocenę osiągnięcia naukowego oraz pozostałego dorobku Habilitanta (działając na podstawie art. 18a ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki z dnia 14 marca 2003.

z późn. zm.), w głosowaniu jawnym w dniu 4 listopada 2014 roku wyraziła pozytywną opinię w sprawie nadania panu dr. Oskarowi Wasielewskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk biologicznych w zakresie biologii.

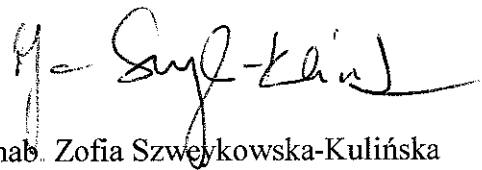
Gdańsk, 2014-11-04

Sekretarz

prof. dr hab. Marek Ziętara

Przewodnicząca

prof. dr hab. Zofia Szwejkowska-Kulińska